

W dniu 2026-07-05 12:02:42 użytkownik jerzy nowicki napisał:

**Związek Żołnierzy Wojska Polskiego
Prezes Zarządu Głównego
ul. 11 Listopada 17/19, 03-446 Warszawa**

Panie Prezesie:

Pozwalam sobie na uzupełnienie swojego pisma z dnia 02 lipca 2026 r. o dodatkowe zapytania, z uwagi na zbyt ogólne, i za mało precyzyjne ich ujęcie w pierwszym piśmie. Ułatwi to z pewnością Panu odniesienie się do trudnego od strony prawnej, a zgłaszanego od lat **zagadnienia pogłębiających się nierówności**, jeśli chodzi o wysokość świadczeń emerytalnych żołnierzy, policjantów pobieranych wg starej i nowej ustawy. **Przełomem jest data 1 stycznia 1999 r. i zmiana systemu zaopatrzeniowego na składkowy.**

Przeprowadzona w 1999 r. kompleksowa reforma ubezpieczeń społecznych zakładała wyeliminowanie w przyszłości odrębnych systemów świadczeń dla funkcjonariuszy tzw. służb mundurowych. Dlatego od 1999 r. systemem ubezpieczeń społecznych objęto osoby, które do zawodowej służby wstąpiły po dniu 1 stycznia 1999 r., tj. po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.). Prawo do emerytury lub renty miało im przysługiwać na tych samych zasadach, jakie określono dla ogółu osób objętych ubezpieczeniami społecznymi. **Jedynie żołnierze zawodowi i funkcjonariusze służb mundurowych, którzy wstąpili do służby przed dniem 2 stycznia 1999 r., mieli zachować prawo do emerytury lub renty na dotychczasowych zasadach określonych w ustawach o zaopatrzeniu emerytalnym.**

Przed wejściem w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. przed dniem 1 stycznia 1999 r., **art. 6 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin przewidywał, że świadczenia te podlegają waloryzacji w takim samym stopniu i terminie, w jakim następował wzrost uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych pozostających w służbie i zajmujących analogiczne stanowiska, czyli waloryzacje stanowiskowa.**

Od dnia 1 stycznia 1999 r. na mocy art. 159 pkt. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS artykuł ten stanowi, że emerytury i renty podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w przepisach o emeryturach i rentach z FUS, **czyli waloryzacje cenową.**

Równocześnie z dniem 1 stycznia 1999 r. zgodnie z art. 179 ustawy o emeryturach i rentach z FUS dokonano zmiany wysokości emerytur i rent przyznanych od uposażeń osiągniętych przed tą datą między innymi na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych (...), poprzez poddanie ich dodatkowej waloryzacji wskaźnikiem 104,3%. **Z mocy art. 196 przedmiotowa ustawa o emeryturach i rentach z FUS weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r. Z tym dniem weszło także w życie nowe brzmienie art. 6 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych (...). Było to też równoznaczne z utratą ze wskazaną datą mocy obowiązującej jego dotychczasowej treści.**

Tym samym od dnia 1 stycznia 1999 r. podstawę waloryzacji świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego stanowi art. 6 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych (...), zaś nowe brzmienie wskazanej normy wobec braku przepisów przejściowych odnosi się do wszystkich podmiotów uprawnionych do świadczeń emerytalnych przysługujących żołnierzom zawodowym.

Ten mechanizm zmian zastosowany w stosunku do służb mundurowych spowodował **ponowne odrodzenie się tzw. zjawiska starego portfela**, skrajnie niesprawiedliwego naliczania świadczeń w ramach tej samej grupy zawodowej, uzależnionego nie od stopnia wojskowego i wysługi, lecz tylko arbitralnie od daty wstąpienia i zakończenia służby.

Zostało to zauważone już w 2014 r. i było przedmiotem interpelacji nr 26499, wniesionej do Sejmu przez posła Stanisława Wziątka, odpowiedź w piśmie z dnia 28 marca 2013 r., znak: DUS/0700/109/MS/13.

Dotyczą jego też wyroki TK z dnia 20 grudnia 1999 r., sygn. akt K 4/99, z dnia 17 grudnia 2013 r., sygn. akt SK 29/12, które tylko utrwaliły i potwierdziły niekorzystne dla mundurowych regulacje.

Niestety wszystkie dotychczasowe działania posłów i argumenty nie zostały jak dotąd uwzględnione przez właściwe organy państwowe, problem duży już w 2014 r. obecnie pogłębił się jeszcze bardziej. Kolejne pokolenie zasłużonych dla państwa żołnierzy jest skazywane na życie na bardzo niskim poziomie, brakuje im środków na podstawowe potrzeby, muszą codziennie dokonywać wyborów między jedzeniem, a zakupem leków.

Drugi równie ważny problem dzielący szeregi mundurowych, dotąd nie rozwiązany, wywołujący protesty i demonstracje, nie służące powadze państwa to oczywiście problem zbiegu emerytur z ZUS i WBE. Historia jego jest równie długa, szczegóły zagadnienia oddaje najnowsza interpelacja posła Mariusza Krystiana nr 17803 z dn. 17-06-2026. **Proszę odnieść się do niej i pytań w niej zawartych z punktu widzenia ZZWP.**

Moje dodatkowe zapytania są następujące:

1/ czy Związek dostrzega **ponowne odrodzenie się tzw. zjawiska starego portfela emerytów mundurowych**, czy widzi jego dewastacyjne społecznie skutki, czy będzie podejmował aktywne działania w celu jego likwidacji?

2/ jakie możliwości i inne sposoby działania mogą być jeszcze od strony prawnej zastosowane, **w celu likwidacji starego portfela, czy możliwy jest powrót do starych regulacji sprzed 1999 roku?**

3/ jeśli taki powrót z powodu np. upowszechnienia się już przyjętego systemu FUS nie jest możliwy wprost, to czy nie można doprowadzić do stanu sprawiedliwości w zakresie wysokości starych i nowych świadczeń w inny sposób **np. jednorazowej waloryzacji starej kwoty podstawy wymiaru świadczenia, tak aby jej wartość odpowiadała aktualnej wartości podstawy dla tego samego stanowiska, stopnia i wysługi.** Po takiej operacji kolejne waloryzacje następowałyby już na jednolitych zasadach dla wszystkich żołnierzy, oraz także emerytów cywilnych zgodnie z zapisami ustawy FUS.

W ten prosty sposób sprawiedliwości stałoby się zadość. Przestałby funkcjonować podział na starych i młodych, lepszych i gorszych. Środowisko mundurowych powinno pozostać jednolitym w prawach i obowiązkach wobec państwa.

Pozdrawiam Jerzy Nowicki , Warszawa dn. 05.07.2026 r.